

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2226

Vragen van het lid **Van Haasen** (PVV) aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het loslaten van de Rijkswet Aruba financieel toezicht* (ingezonden 25 april 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Szabó** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 19 mei 2025).

Vraag 1

Klopt het dat u de Rijkswet Aruba financieel toezicht definitief loslaat, ondanks de expliciet gestelde deadline van 1 mei 2025?¹

Antwoord 1

Ja, de Rijkswet Aruba financieel toezicht (RAft) is na een besluit van de Rijksministerraad ingetrokken. Dit vanwege het ontvallen van steun door Aruba en dus de consensus over dit eerdere voorstel en de afspraak naar aanleiding daarvan over intrekking van het voorstel in het Bestuurlijk Akkoord van 4 juni 2024 (verder: akkoord). Ook de datum van 1 mei 2025 vloeit voort uit ditzelfde akkoord waarin Aruba en Nederland afspraken hebben gemaakt over een nieuwe ontwerprijkswet gericht op houdbare overheidsfinanciën voor Aruba, ter vervanging van het eerdere voorstel. Ter informatie voeg ik het akkoord als bijlage bij deze brief.

Vraag 2

Waarom kiest u nu voor een zogeheten consensus Rijkswet, terwijl eerder een reguliere Rijkswet als voorwaarde werd gesteld voor herfinanciering van de coronaleningen? Welke overwegingen liggen daaraan ten grondslag en wat is het verschil tussen de twee?

Antwoord 2

Ook het ontwerp voor de RAft betrof een consensusrijkswet. Een consensusrijkswet is een onderlinge regeling op grond van artikel 38, lid 2 van het Statuut over onderwerpen in de autonome sfeer van de landen, zoals overheidsfinanciën. De betrokken landen leggen in een consensusrijkswet met wederzijdse instemming afspraken daarover vast. In een «normale» rijkswet worden op grond van artikel 14 van het Statuut alleen Koninkrijks-aangelegenheden geregeld, zoals de Rijkswet op het Nederlandschap.

¹ Kamerstuk 36 032 (R2162), nr. 9.

Vraag 3

Kunt u exact aangeven welke voorwaarden u verbindt aan deze nieuwe consensus Rijkswet? En op welke datum moet deze wet volgens u uiterlijk zijn overeengekomen?

Antwoord 3

De afspraken over de totstandkoming van de nieuwe rijkswet zijn vastgelegd in het Bestuurlijk Akkoord van 4 juni 2024. Daarin zijn onder meer afspraken vastgelegd over inhoudelijke elementen van de rijkswet, rentepercentages en onafhankelijk advies over de begrotingsnormen.

Vraag 4

Acht u het acceptabel dat Aruba, dat zich tot op heden niet heeft gehouden aan de gestelde voorwaarden en termijnen, nu de mogelijkheid krijgt een versoepeld traject te volgen? Acht u dit in overeenstemming met het beginsel van rechtsgelijkheid binnen het Koninkrijk? Zo ja, hoe verklaart u dit richting de regeringen van Curaçao en Sint Maarten, die wel met een reguliere Rijkswet hebben ingestemd?

Antwoord 4

Ik herken het beeld van een versoepeld traject niet. Er wordt gezamenlijk door Nederland en Aruba aan de nieuwe consensusrijkswet geschreven. Er is daarbij sprake van een gedegen wetgevingsproces. Er is geen sprake van gestelde voorwaarden waaraan Aruba zich eenzijdig niet heeft gehouden. Voorts is de Rijkswet financieel Toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) ook een consensusrijkswet. Op dit moment is voor Aruba het financieel toezicht geregeld in de Landsverordening Aruba financieel toezicht en diverse protocollen, die een vergelijkbare strekking hebben als de Rft. Ik zie door het traject met Aruba voor de totstandkoming van een consensusrijkswet geen rechtsongelijkheid ontstaan.

Vraag 5

Bent u bereid de eerder toegekende renteverlaging van 1,8 procent voor Aruba alsnog terug te draaien, zolang er geen formele Rijkswet of consensus Rijkswet is vastgesteld? Zo nee, waarom niet, mede in het licht van uw eerdere toezeggingen aan de Kamer?

Antwoord 5

De renteverlaging die in 2024 is toegepast volgt uit het akkoord. Ik zie daarom geen mogelijkheid of reden die renteverlaging ongedaan te maken.

Vraag 6

Hoe verhoudt uw huidige koers ten aanzien van Aruba zich tot uw eigen beleidsprioriteiten op het gebied van goed bestuur, integriteit en solide financieel beleid?

Antwoord 6

Voor het ontwerp van de nieuwe rijkswet is het Internationaal Monetair Fonds (IMF) om advies gevraagd. De wet kan daarmee worden gebaseerd op actuele wetenschappelijke inzichten en de ervaring van het IMF in de praktijk. De rijkswet omvat normen ten aanzien van de financiën en het financieel beheer zal daarmee direct bijdragen aan mijn beleidsprioriteit solide of houdbare overheidsfinanciën. Dat beschouw ik tevens als onderdeel van goed bestuur.